

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu
ks. prof. zw. dr hab. Wiesław Wenz
Kierownik Katedry Prawa Kanonicznego i Prawa Wyznaniowego

50-329 Wrocław; pl. Katedralny 12/6
51-502 Wrocław, ul. Miłoszycka 20 A
email: wwenz@archidiecezja.wroc.pl
swojczyce@archidiecezja.wroc.pl
kom.: +48/694448176
<https://orcid.org/0000-0002-2247-6160>

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Wprowadzenie

Recenzja rozprawy doktorskiej ks. mgra lic. RADOŚLAWA PAWŁA WNUKA, pt. *Kompetencje biskupa diecezjalnego dotyczące wyższego seminarium duchownego w Polsce*, Lublin 2022, ss. 553, została przygotowana w związku z uchwałą Rady Instytutu Prawa Kanonicznego Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie z dnia 24 października 2022 roku, o czym zostałem poinformowany w stosownym piśmie Pana Dziekana Prof. dra hab. Andrzeja Herbeta z dnia 14 listopada 2022 roku.

Prezentacja rozprawy i ocena wstępna

Rozprawa ks. mgra lic. RADOŚLAWA WNUKA pt. *Kompetencje biskupa diecezjalnego dotyczące wyższego seminarium duchownego w Polsce* została napisana na Wydziale Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie, w Instytucie Prawa Kanonicznego, pod kierunkiem Promotora ks. prof. dra hab. Mirosława SITARZA, w ramach seminarium naukowego przy Katedrze Kościelnego Prawa Publicznego i Konstytucyjnego. Rozprawa doktorska składa się z karty tytułowej, spisu treści [s. 3-9], wykazu skrótów [s. 10-17], wstępu [s. 18-25], trzech rozdziałów: [I – s. 26-110]; [II – s. 111-246]; [III – s. 247-424]; zakończenia [s. 425-432]; bibliografii [s. 433-545] i streszczenia rozprawy w języku polskim i angielskim [s. 546-553].

Merytoryczna ocena rozprawy doktorskiej ks. mgra lic. RADOŚLAWA WNUKA zostanie podjęta z tym przekonaniem, że przez cały okres najnowszej historii rozwoju kanonistyki, również polskiej, problem kompetencji biskupa diecezjalnego był zawsze aktualny w dyskusjach członków Kościołów Partykularnych oraz w pojedynczych i częściowych opracowaniach, lecz do tej pory nie doczekał się tak spójnego i całościowego opracowania, jakie zostało zaprezentowane przez doktoranta ks. RADOŚLAWA PAWŁA WNUKA. Doktorantowi towarzyszyła świadomość tego faktu, co niewątpliwie bardzo pozytywnie wpłynęło na znakomitą merytoryczną kwerendę dokumentów kościelnych i opublikowanych już opracowań, tak w literaturze zagranicznej jak i polskiej, co pozytywnie zadecydowało o jakości prezentowanej merytorycznej treści i naukowej

wartości ocenianej rozprawy. Dlatego chciałbym stwierdzić, że podjęte przez Doktoranta zagadnienie do tej pory w formie – szczegółowo rozbudowanej i bardzo wyczerpującej od strony naukowego poznania i wiarygodnego opracowania monografii – nie zostało zaprezentowane. Tak więc obrona teza doktorska otrzymała monograficzny kształt, co w osiągnięciach pracy naukowej winno zyskać poważne uznanie i zostać zauważone. Jest to niewątpliwie zasługa Promotora rozprawy, czuwającego nad ujawnioną gorliwością Doktoranta, jego zapałem do pracy twórczej, krytycznością w ocenie tekstów prawnych i poprawną analizą osiągnięć prawa partykularnego w prezentowanej tezie doktorskiej. Należy również wskazać na wytrwałość i pracowitość Doktoranta, który swoim dziełem przekonał również recenzenta o rzetelnie zrealizowanej tezie, jak i o znaczącej sumienności badawczej młodego naukowca. Opracowana teza doktorska odnosi się do kanonicznej powinności biskupa diecezjalnego w zakresie kompetencji i jego zatroskania o istotną instytucję w Kościele Partykularnym, jaką jest wyższe seminarium duchowne. Rozprawa jest wielopłaszczyznowa, skomponowana jako tryptyk w naukowym poznaniu (ukazanie samej instytucji prawno-kanonicznej – kompetencji biskupa w normach prawa powszechnego - jak również kanonicznych kompetencji biskupa w prawie własnym Kościołów Partykularnych w Polsce) a układ podjętych zagadnień sumiennie, konsekwentnie i logicznie integruje poszczególne elementy realizowanej tezy badawczej, tak by dopełnić całość zagadnienia wskazanego w temacie podstawowym. Doktorant z bardzo dużą troską o spójność tekstu i merytoryczną egzemplifikację obranej tezy zaprezentował w swoim studium to, co każdy odpowiedzialny biskup diecezjalny winien nie tylko wiedzieć o problemach związanych z codziennym funkcjonowaniem wyższego seminarium duchownego, jak i to, co powinno go osobiście inspirować do gorliwości w autentycznym zatroskaniu o zapewnienie spełnienia wszystkich oczekiwań i wskazań prawno-kanonicznych, bezpośrednio warunkujących funkcjonowanie wyższego seminarium duchownego i realizowanie zadań formacyjnych w zakresie pogłębionej tożsamości nowych kapłanów, bowiem od postawy i misji dobrze uformowanych kapłanów będzie zależeć *zbawienie dusz* wszystkich wiernych, powierzonych ich ministerialnej pieczy. Ustawodawca wskazuje, że formacja przyszłych prezbiterów musi być podejmowana w ścisłej łączności i bezpośrednią odpowiedzialnością biskupa diecezjalnego, który nigdy nie może czuć się zwolniony z przejawiania właściwej troski zarówno o materialny byt i warunki życia przyszłych prezbiterów, jak również o zrealizowanie wszystkich wskazań Kościoła w tym zakresie. Jako recenzent odczuwam wewnętrzne przekonanie, że powierzona do oceny rozprawa, a zwłaszcza lektura jej treści, znacząco przyczyni się do poszerzenia świadomości kanonicznej wielu osób odpowiedzialnych za wyższe seminaria duchowne, jak i wspierające właściwe działania tej instytucji w Kościele Partykularnym. Doktorant oparł swoje naukowe badania na pogłębionej analizie koniecznych źródeł prawa, na bardzo bogatej literaturze przedmiotu, co wiarygodnie potwierdzają przypisy i szczegółowy wykaz bibliograficzny prezentowanej rozprawy. Liczba prezentowanych źródeł prawa i wykorzystanych naukowo opracowań daleko przewyższa ponad 1000 pozycji.

Rozprawa doktorska ks. mgra lic. RADOŚLAWA PAWŁA WNUKA niewątpliwie dobrze wpisuje się w katalog znaczących i ważnych opracowań naukowych, koniecznych dla rozwoju literatury i opracowań kanonistycznych, w których Autor z sumiennnością, benedyktyńską pracowitością i utrwaloną biegłością metodologiczną podjął się wielopłaszczyznowej prezentacji i metodologicznego uporządkowania pojęć, zależności i

prezentowanych w literaturze poglądów w zakresie *kompetencji biskupa diecezjalnego dotyczących wyższego seminarium duchownego w Polsce*. W przemyślanej prezentacji obranej tezy Doktorant zachował niemal klasyczny model naukowej refleksji, bowiem rozpoczął od wyjaśnienia *podstawowych pojęć i genezy instytucji wyższego seminarium duchownego w prawie i porządku kanonicznym*: wyjaśnienia ważne dla tradycji prawno-kanonicznej Kościoła, jak i zawarte w promulgowanych aktach prawnych i Kodeksach Prawa Kanonicznego. Całość tej szczegółowej egzemplifikacji z rozdziału pierwszego rozprawy została zawarta w zaprezentowanych wnioskach. Natomiast w rozdziale drugim Doktorant podał szczegółowej analizie normy kanoniczne Prawodawcy kościelnego promulgowane w ustawach i nakazach kościelnego prawa powszechnego. W sposób wierny Doktorant podjął refleksję naukową nad prezentacją kompetencji kreacyjnych – kompetencji legislacyjnych – kompetencji decyzyjnych – kompetencji liturgicznych biskupa diecezjalnego w zakresie realizacji obranej tezy badawczej. Po takim ujawnieniu optyki zobowiązań i należnych uprawnień, Doktorant sumiennie i obiektywnie zajął się w trzecim rozdziale analogicznym układem kompetencji promulgowanym w prawie Kościołów Partykularnych, istotnych dla obranego zagadnienia: został słusznie zachowany i właściwie rozszerzony zakres realizowanych kompetencji własnych biskupa diecezjalnego, a mianowicie: realizacja kompetencji kreacyjnych – kompetencji legislacyjnych – kompetencji dotyczących alumnów – kompetencji liturgicznych – kompetencji nadzorczych. Zarówno rozważania drugiego i trzeciego rozdziału zostały dopełnione prezentacją merytorycznych wniosków, z których wynika, że Doktorant posiadał właściwe rozeznanie w temacie i jawi się jako specjalista mogący służyć pomocą w rozwiązaniu trudniejszych kwestii prawno-kanonicznych w prezentowanym obszarze badań naukowych. Dopełnieniem merytorycznym jest samo zakończenie rozprawy, podsumowujące i zarazem twórcze propozycje Doktoranta, istotne dla wniosków *de lege lata i de lege ferenda*, które Doktorant przekonująco uzasadnia i wskazuje na nie, jako na materię istotną dla ładu kanonicznego i mającą walor integrowania właściwych relacji między prezbiterami odpowiedzialnymi na co dzień za funkcjonowanie wyższego seminarium duchownego i kanonicznymi kompetencjami własnymi pasterzy poszczególnych diecezji.

Praca doktorska ks. mgra lic. RADOSŁAWA PAWŁA WNUKA wpisuje się jako nowatorskie i monograficzne opracowanie interesującego zagadnienia, w bardzo wielu miejscach rozprawa stanowi *novum* propozycji w zakresie kanonicznej interpretacji szczegółowej prezentowanego zagadnienia. Od strony technicznej rozprawa doktorska została napisana w języku polskim, liczy 553 strony tekstu i sumiennie wykonanych metodologicznych komponentów. Kompozycja poszczególnych rozdziałów jest harmonijna, rozdziały stanowią pod względem tematycznym zintegrowaną całość. Po wnikliwej lekturze jestem przekonany, że przedstawiona do recenzji rozprawa jest pracą samodzielną, a sam Doktorant podejmując się naukowego trudu potrafił wystarczająco przekonać o dobrym, trafnym i precyzyjnym określeniu zakresu badań naukowych, właściwym potraktowaniu źródeł i ważnych dla tej specjalistycznej tematyki naukowych opracowań, w dużej mierze zagranicznych, co tym bardziej podnosi wartość i walor prezentowanego opracowania, istotnego dla rozwoju polskiej kanonistyki. Sposób cytowania, odniesienia do źródeł i wykorzystanej literatury przedmiotu uważam za ujednolicony, nie zauważyłem istotnych mankamentów, tak w zakresie metodologicznej szczegółowej dokumentacji pod kreską, jak i w kompletnych zapisach bibliograficznych.

Natomiast zauważyłem w dysertacji autorską konsekwencję w działaniach Doktoranta i zastosowaną precyzję w przygotowaniu strony metodologicznej rozprawy. Doktorant wykazał się starannością w realizacji koniecznych elementów konstytutywno-formalnych, charakterystycznych oraz wymaganych dla wiarygodności wstępu i zakończenia rozprawy. Doktorant ujawnił również benedyktyńską dokładność, pilność i staranność w zgromadzeniu źródeł, wyjątkowo istotnych dla podjętego tematu i treści rozprawy, jak i przedmiotowej literatury oraz naukowej dokumentacji wykonanej w przypisach. Autor bardzo dobrze zadbał o wierne stosowanie zasady poprawności metodologicznej. W samej treści, poza nielicznymi wyjątkami, Doktorant zasadniczo zadbał o poprawność treściowo-stylistyczną, co niewątpliwie podnosi wartość merytoryczną rozprawy i prezentowanych szczegółowych zagadnień. Również w pozostałych kwestiach edytorskich staranność Autora rozprawy jest widoczna, co wskazuje na istotny wkład osobistej pracy, praktycznie we wszystkich partiach materiału badawczego. Treść rozprawy, jakoś stwierdzeń i przemyślanych wniosków dowodzi o wypracowywanej autorskiej subtelności kanonicznej w prezentowaniu interesujących pojęć i ich interpretacji w zakresie komentowanych norm kanonicznych i zintegrowania porządku kanoniczno-prawnego. Niewątpliwie patronat ks. prof. dra hab. Mirosława Sitarza, doświadczonego i bardzo twórczego kanonisty, przyczynił się do osiągnięcia dobrej jakości prezentowanego naukowego opracowania. Materiał badawczy został przez Autora rozprawy poprawnie rozłożony i uporządkowany a postawiony problem jest inspirujący i godny monograficznego opracowania. Doktorant dołączył do grona znawców tematu oraz wpisuje się znakomicie i twórczo w dotychczasowe osiągnięcia naukowo-badawcze grona kanonistów, zarówno polskich, jak i zagranicznych.

Bibliografia zaprezentowana w opracowaniu jest dużo bardziej niż wystarczająca, wyczerpuje niemal kompletną bazę, istotną dla merytorycznej prezentacji obranego przez Doktoranta zagadnienia. Układ bibliografii i jej podział cząstkowy jest poprawny i właściwy a więc spełnia wymogi stawiane w tym zakresie rozprawom doktorskim. Nieliczne lecz zauważone defekty są jedynie wynikiem ludzkiego błędu, bowiem po grzechu pierwotnym człowiek nie jest w stanie stworzyć *dzieł doskonałych*.

Wnioski dla oceny merytoryczno-formalnej pracy doktorskiej

- Ks. mgr lic. RADOŚLAW PAWEŁ WNUK w prezentowanej rozprawie, którą należy postrzegać jako oczekiwane, ważne i twórcze studium, istotne dla kanonistyki, nauk prawnych i samej eklezjologii, podjął się integralnego zrealizowania tezy badawczej w zakresie *kompetencji biskupa diecezjalnego dotyczących wyższego seminarium duchownego w Polsce*. Polskie i zagraniczne edycje wydawnictw i opracowań kanonicznych, jak do tej pory, nie zaprezentowały tak kompletnej i aktualnej monografii, bowiem Doktorant praktycznie odniósł się do wszystkich istotnych dla tej części dyscypliny kanonicznej i obranej tezy doktorskiej kościelnych dokumentów, powszechnych i partykularnych. Doktorant zadbał o to, aby szczegółowe osiągnięcia i prezentacje autorytetów z zakresu kanonistyki światowej i polskiej w interesującym Go zagadnieniu zostały nie tylko zauważone, ale w sposób właściwy i z naukową odpowiedzialnością oraz precyzją włączone do treści prezentowanej rozprawy doktorskiej. Nie zauważyłem, aby Doktorant w najmniejszym nawet wymiarze pokusił się na przywłaszczenie cudzej myśli czy

też prezentowanej autorskiej tezy. Ilekroć odnosił się do dorobku innych autorów lub korzystał z osiągnięć autorytetów w tej dziedzinie badań kanonistycznych to z zawsze potwierdzał tę czynność w sposób właściwy dla praktyki metodologicznej i poziomu odpowiedzialnych badań naukowych. Mając bowiem na uwadze rozwój danej dyscypliny i szczegółowych badań tematycznych, nie można współcześnie zrezygnować z takiego działania w zakresie interdyscyplinarnego korzystania z dorobku innych autorów, których Doktorant promuje na kanwie kanonicznych relacji, właściwych dla obranej szczegółowej tezy badawczej. Dokładność bibliograficznego zapisu ujawnia wielką staranność Autora w tym zakresie, jak również w przygotowaniu drukowanej edycji Jego opracowania monograficznego.

- Na zawartość merytoryczną przedstawionej do oceny rozprawy złożyły się wstęp, trzy rozdziały i zakończenie. Jak wskazano wyżej wstęp do pracy doktorskiej w metodologicznym wymiarze wyczerpuje znane i przyjęte w metodologii tego typu rozpraw elementy formalno-konstytutywne. Autor wykazał wielką staranność i świadomość badawczą, jasno określił cel i problem rozprawy, krytycznie odniósł się do źródeł i literatury przedmiotu, która stanowiła szeroką i wyczerpującą bazę dla przygotowywania rozprawy. Doktorant wskazał na wątek wiodący w rozprawie i osiągnięcie wątku docelowego, jako ukoronowanie swoich badań, co świadczy o konsekwentnym omówieniu problemu określonego w tezie rozprawy doktorskiej. W merytorycznej treści rozprawy bardzo poprawnie i ściśle korzystał ze źródeł kanonicznych oraz wiarygodnie udokumentował taki sposób działania. Autor w sposób zwięzły zaprezentował treść rozprawy, wskazał na zastosowane metody, określił *novum* opracowania, postawił istotne dla naukowej rozprawy doktorskiej pytanie, które zwiastowało sam problem badawczy i opracowywane zagadnienie. Ze świadomością naukową określił plan działania.
- Merytoryczna treść trzech rozdziałów, układ metodologiczny rozprawy, istotne dla następujących po sobie szczegółowe części zagadnienia wykazują, że rozprawa całościowo stanowi zintegrowane i spójne opracowanie postawionego tematu zgodnie z przyjętym kluczem badawczym. Doktorant podjął się ukazania istotnych problemów i tematów dla zrealizowania odpowiedzialnej troski biskupa diecezjalnego, szczególnie *jego kompetencji władczych we wszystkich sprawach wyższego seminarium duchownego*. Trafna jest wstępna konkluzja Doktoranta, *iz biskup diecezjalny na mocy posiadania pełni władzy święceń i natury otrzymanej władzy rządzenia... został wyposażony przez ustawodawcę kościelnego w kompetencje dotyczące wszystkich spraw wyższego seminarium duchownego i z tej racji ponosi on odpowiedzialność moralną, kanoniczną, najwyższą i definitywną za realizację misji, jaką Kościół powierzył tej instytucji [s.19]*.
- Należy zauważyć, że wartościowe i inspirujące są rozważania oraz propozycje Doktoranta w zakresie bardzo szczegółowej egzemplifikacji istotnych treści w przedmiocie wyjaśnienia koniecznych pojęć kanonicznych, które zostały ujęte w normatywności powszechnej i partykularnej promulgowanych norm kościelnych. Dlatego w I rozdziale Doktorant sumiennie odniósł się do ustaw kanonicznych traktujących o urzędzie biskupa diecezjalnego, jego kompetencjach po kanonicznym objęciu urzędu pasterskiego, jak również podał aktualne i obecne w

tradycji kanonicznej rozumienie instytucji seminariów duchownych, zgodnie z zamysłem i odpowiedzialną troską dla przygotowania szafarzy Bożych tajemnic i ministerialnego posługiwania względem Ludu Bożego. Krytyczność Doktoranta zaobserwowana w prezentowanych kwestiach wskazuje na Jego szacunek dla mądrości prawodawcy kościelnego i troski o zbawienie wiernych powierzonych misji Kościoła. To zatroskanie niewątpliwie upewnia mnie w tym, iż Doktorant był dobrze przygotowany do podjęcia przedmiotowych badań, czynił to z osobistym przekonaniem i wewnętrzną inspiracją naukową, co potwierdził wnioskami wieńczącymi pierwszy rozdział prezentowanego opracowania. Treści, choć zasadniczo znane kanonistom, w argumentacji Doktoranta posiadają wzmocnioną wartość naukową i przez to nabierają *impulsu życiowego*. Jestem przekonany, że Doktorant ma również świadomość tego, iż współczesna rzeczywistość kanoniczno-prawna umożliwia właściwą prezentację całego spektrum zadań, ale i realnych zagrożeń, mogących objawić się w toku kanonicznego realizowania obowiązków biskupa diecezjalnego o prawidłowe i skuteczne działanie tej podstawowej dla życia Kościoła Partykularnego instytucji kanonicznej, jakim jest erygowane wyższe seminarium duchowne.

- Na szczególne zauważenie zasługuje rozdział II i III rozprawy, bowiem dla każdego hierarchy kościelnego i jego współpracowników, może stać się oczekiwanym przewodnikiem i właściwą pomocą w zakresie skutecznego stanowienia norm uzupełniających w realizacji obowiązku zatroskania o wyższe seminarium duchowne. Doktorant w sposób kanonicznie poprawny dokonał wyważonej prezentacji niemal wszystkich możliwych okoliczności, w których winna się dokonywać realizacja biskupiego obowiązku, jak i budowania właściwych postaw, tak w zakresie osobistej odpowiedzialności biskupa, realizacji obowiązków przez ustanowionych formatorów, jak również członków organów kolegialnych, wspierających osoby jak i samą instytucję kanoniczną. Pożyteczne stało się wyartykułowanie w tej materii kompetencji legislacyjnych biskupa diecezjalnego, kompetencji decyzyjnych dotyczących alumnów, kompetencji liturgicznych i nadzorczych. Szkoda, że Doktorant nie pokusił się na odpowiedzialne wskazanie na kompetencje decyzyjne biskupa wobec powołanych i ustanowionych formatorów, zwłaszcza kiedy nie spełniają właściwie powierzonego im urzędu – funkcji – zadania. W tym samym kluczu bardzo pozytywnie została poprowadzona narracja treściowa w rozdziale III, ze szczególnym wyakcentowaniem norm prawa partykularnego, istotnych dla Kościołów partykularnych w Polsce.
- W ocenie merytoryczno-formalnej pragnę także zwrócić uwagę na bardzo szeroką bibliografię prezentowanej rozprawy doktorskiej, jestem słaby z zakresu nauk matematycznych ale tych pozycji jest blisko 1.300. Dostałem zawrotu głowy, a kiedy się uspokoiłem to zrodził się szacunek dla pracowitości i sumienności Doktoranta. Ta część rozprawy jest bardzo wartościowa, z racji ilości a nader jakości prezentowanych opracowań zagranicznych i polskich. Bogactwo przytoczonych źródeł i literatury przedmiotu wskazuje na fakt, iż zagadnienie realizacji *kompetencji biskupa diecezjalnego dotyczące wyższego seminarium duchownego w Polsce* stanowiło permanentnie doskonałą troskę, tak w prawodawstwie Kościoła Powszechnego, recypowaną we wspólnotach diecezjalnych Kościołów

partykularnych, jak i w osobistej trosce kanonicznej biskupów diecezjalnych. Doktorant w benedyktyńskim trudzie przeanalizował źródła kodeksowe, papieskie dokumenty, dokumenty soborowe, dokumenty wydane dla Kościoła Powszechnego i Kościołów Partykularnych. Dokładność poznawczo-badawcza i interpretacyjna myśli kościelnego ustawodawcy istotnie wpłynęła w rozprawie na jakość i dokładność prezentowanej treści i czytelny sposób realizacji postawionego zagadnienia badawczego. Tekst jest praktycznie wolny od zbędnych odskoczni co sprawia, że poza kilkoma mankamentami stylistyczno-tekstowymi, którymi jednak nie można się w sposób trwały rozpraszać. Poza zakwestionowaniem są również zapisy metodologiczne, tak bogate i fachowo sporządzone, jako swoista dokumentacja procesów myślowych Autora opracowania.

Sentencja końcowa

Prezentowana rozprawa doktorska Ks. mgra lic. RADOSŁAWA PAWŁA WNUKA stanowi potrzebne i oczekiwane opracowanie krytyczne z zakresu prawa kanonicznego. Rozprawa jest godnym zauważenia naukowym osiągnięciem badawczym, z którego będą mogli korzystać zarówno kanoniści, jak i odpowiedzialni za owocne posługiwanie biskupi diecezjalni, jak również ich bezpośredni współpracownicy formatorzy obligatoryjni i inni oraz wszyscy, którym odpowiedzialnie zależy na przygotowaniu przyszłych pokoleń pasterzy Ludu Bożego. Uwag krytycznych praktycznie nie wniesiono, co świadczy o wysokim poziomie merytorycznym tego specjalistycznego opracowania, jak i o jego dobrej szacie edytorskiej. Uważam, że praca z nawiązką spełnia wszystkie wymagania stawiane rozprawom doktorskim w Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z *Ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 18 marca 2011 roku o zmianie ustawy - jw.

Jestem przekonany, że Doktorant może być dopuszczony do następnych etapów przewodu doktorskiego, dlatego taki wniosek stawiam do Rady Instytutu Prawa Kanonicznego i Prześwietnej Rady Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie.

Wrocław, dnia 15 grudnia 2022 roku

Papieski Wydział Teologiczny
ul. Katedralna 9, 50-328 Wrocław
W. Wiesław Wenz
ks. prof. zw. dr hab. Wiesław Wenz
Kierownik Katedry Prawa Kanonicznego
i Prawa Wyznaniowego